

BIULETYN KANCELARII

NR 241/LUTY 2010

W TYM NUMERZE:

Aktualności

PIT 2010 – jak rozliczać

Orzecznictwo

Aktualności

NOWY PIT, CZYLI REWOLUCJA W PODATKACH

Resort finansów szykuje dwie nowe ustawy, które mają ułatwić życie zwykłym płatnikom i przedsiębiorcom. Zamiast obecnych ustaw o PIT i CIT wprowadzone zostaną dwie zupełnie nowe.

– Jedna z nich będzie się odnosić wyłącznie do dochodów z działalności osobistej, np. wynagrodzenia za pracę. Druga zaś do przedsiębiorców prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą i dużych firm – zapowiada w rozmowie z „Rz” Maciej Grabowski, wiceminister finansów.

Resort chce przy okazji pozbyć się przestarzałych przepisów.

W tym celu skróci listę zwolnień w PIT (katalog liczy obecnie 137 pozycji), z których wiele jest już martwych, a niektóre są zbyt drogie.

– Przykładem jest m.in. ryczałt samochodowy, z którego bez podatku mogą skorzystać tylko leśnicy i pracownicy poczty – mówi jeden doradców podatkowych. – Oznacza to nierówne traktowanie innych pracowników.

Ministerstwo Finansów uważa, że dzięki tym zmianom rozliczanie stanie się dużo łatwiejsze. Ustawa o PIT, która pochodzi z 1991 r., została napisana w innych realiach. W ciągu ostatnich dziesięciu lat była ponad 100 razy nowelizowana, przez co stała się nieczytelna dla przeciętnego podatnika.

Liczy teraz blisko 150 stron, z których większość dotyczy działalności gospodarczej. Przeciętnemu Kowalskiemu trudno przebrnąć przez te przepisy. Wiele osób ma też wątpliwości, na jakim formularzu rozliczyć się z fiskusem, skoro tylko za 2009 r. mamy aż 34 druki PIT.

– Trudno stosować te przepisy bez pomocy fachowców – uważa ekspert.

Eksperci zgodnie przyznają, że nowa ustawa to dobry pomysł. Zwłaszcza że niektóre przepisy okazują się też pułapką, np. te dotyczące opodatkowania zysku ze sprzedaży mieszkań.

Często podatnicy tracą prawo do ulg, ponieważ spóźnili się z zawiadomieniem urzędu skarbowego. Wszystko przez to, że regulacje znalazły się np. w przepisach przejściowych kolejnych nowelizacji. Ministerstwo Finansów szuka dobrego pomysłu na reformę, więc powinno być otwarte na propozycje ekspertów.

Na razie nie wiadomo, kiedy zmiany mogą wejść w życie. Jeśli mają obowiązywać od 2011 r., to powinny być ogłoszone najpóźniej do końca listopada tego roku, a na to raczej nie ma szans.

Według ekspertów, nie należy się spieszyć. Rozważne przeprowadzenie zmian powinno potrwać co najmniej półtora roku.

Źródło: „Rzeczpospolita”, 26.01.2010 r., Monika Pogroszewska.

PIT – 28: W PONIEDZIAŁEK MIJA TERMIN NA PRZYGOTOWANIE ROCZNEGO ROZLICZENIA

Przedsiębiorcy opłacający ryczałt ewidencjonowany mają czas do 1 lutego na sporządzenie i przesłanie do urzędu skarbowego PIT-28. Termin mija wprawdzie 31 stycznia, ale ponieważ jest to niedziela, następuje przesunięcie terminu na kolejny dzień, czyli 1 lutego. Do tego czasu podatnik musi nie tylko wypełnić zeznanie podatkowe i przekazać je do urzędu, ale też zapłacić wynikającą z niego należność.

Przedsiębiorcy powinni przy tym pamiętać, że ważniejsze od wpłacenia pieniędzy jest złożenie deklaracji. Musi ona trafić do 1 lutego do urzędu skarbowego. Jeśli nie zrobimy tego na czas, musimy się liczyć z koniecznością doliczenia odsetek. Oczywiście może się zdarzyć i tak, że z PIT-28 będzie wynikała nadpłata (czyli gdy po ostatecznych obliczeniach okaże się, że zapłaciliśmy fiskusowi za dużo). Urząd skarbowy powinien zwrócić ją w ciągu trzech miesięcy od dnia złożenia zeznania.

Zeznanie należy przekazać do urzędu skarbowego właściwego według miejsca zamieszkania podatnika. Można to zrobić osobiście lub za pośrednictwem poczty (o dochowaniu terminu złożenia zeznania decyduje data stempla pocztowego).

Wypełnienie PIT-28 należy rozpocząć od wpisania NIP podatnika oraz, w poz. 4, roku, za który składane jest zeznanie. Będzie to 2009 rok. Kolejna część, A (poz. 5), to miejsce na wpisanie właściwego urzędu skarbowego. W części B (poz. od 7 do 20) podatnik wpisuje swoje imię, nazwisko, PESEL oraz dane adresowe.

Kolejna część, C, to miejsce, w którym podatnik wpisuje przychody objęte ryczałtem. Trzeba bowiem pamiętać o tym, że ryczałtowcy opodatkowują przychód bez pomniejszania go o koszty podatkowe. W poz. 21 – 27 trzeba wpisać przychody z działalności prowadzonej na własne nazwisko (według właściwych stawek). W poz. 28 – 34 – z działalności prowadzonej w formie spółek, w których podatnik jest współnikiem.

W poz. 35 – 37 podatnik podaje przychody z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze. Przychody trzeba przyporządkować do właściwej stawki podatku. Ta ostatnia zależy od rodzaju wykonywanej działalności i wynosi:

3 proc. – m.in. dla osób osiągających przychody z działalności gastronomicznej i z usługowej w zakresie handlu,

5,5 proc. – m.in. dla osób zajmujących się działalnością wytwórczą, robotami budowlanymi, a także handlujących jednorazowymi biletami komunikacji miejskiej,

8,5 proc. – m.in. dla podatników uzyskujących przychody z działalności usługowej czy prowadzenia przedszkoli, 17 proc. – m.in. w przypadku świadczenia usług parkingowych, zarządzania nieruchomościami czy świadczenia niektórych usług pośrednictwa, 20 proc. – dla wolnych zawodów.

W wierszu 5 podatnik wpisze przychody podlegające opodatkowaniu tzw. karnymi stawkami ryczałtu. Wykazywane są tu przychody określone na podstawie art. 17 ustawy o

zryczałtowanym podatku dochodowym (przepis ten mówi, że w razie nieprowadzenia ewidencji lub prowadzenia jej niezgodnie z warunkami pozwalającymi uznać ją za dowód w postępowaniu podatkowym organ podatkowy określa wielkość niezewidencjonowanego przychodu i ustala od tej kwoty ryczałt; jest to pięciokrotność normalnych stawek, np. przy ryczałcie 3 proc. karna stawka wyniesie 15 proc.).

Ponieważ przy ryczałcie odliczeń dokonuje się z podziałem na przychody opodatkowane poszczególnymi stawkami podatku, trzeba ustalić procentowy udział przychodów opodatkowanych poszczególnymi stawkami w przychodzie ogółem (poz. od 52 do 63).

Oczywiście, istnieje możliwość dokonania odliczeń.

W części D zeznania podatnik wykazuje odliczenia od przychodu (jeśli oczywiście ma do nich prawo). Może wykazać tu straty z poprzednich lat (gdy rozliczał się na zasadach ogólnych). Wpisuje też kwoty zapłaconych składek na ubezpieczenie społeczne.

Może również wpisać kwoty poczynionych darowizn na cele określone w art. 4 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (do wysokości 6 proc.) czy darowizn kościelnych (bez limitu). W tej części wykazywane są też ulgi, do których podatnik opłacający ryczałt nabył prawo w poprzednich latach (mowa o uldze odsetkowej).

Sumę odliczeń wykazanych w części D podatnik wpisuje w poz. 74. Jeśli korzysta z odliczeń od przychodu i jest jednocześnie opodatkowany różnymi stawkami ryczałtu, odliczeń dokonuje od każdego rodzaju przychodu w takim stosunku, w jakim poszczególne rodzaje przychodów opodatkowane różnymi stawkami pozostają w ogólnej kwocie przychodów (służy do tego część E zeznania).

Przychody opodatkowane poszczególnymi stawkami po odjęciu odliczeń z podziałem na stawki wykazywane są w części F. W kolejnej części – G – podatnik oblicza ryczałt według poszczególnych stawek, mnożąc podstawę opodatkowania przez odpowiednią stawkę. Obliczony ryczałt zmniejszany jest o odliczenia od podatku. Służy do tego część H. Podatnik wpisuje tu składkę na ubezpieczenia zdrowotne. Istotne jest to, że podatek może pomniejszyć tylko o 7,75 proc. podstawy wymiaru. Może też skorzystać z ulgi na Internet (w domu, a nie w firmie). Nie ma natomiast możliwości odliczenia ulgi na dzieci.

Po wykonaniu ostatnich działań matematycznych (część K) podatnik dowie się, czy może liczyć na zwrot nadpłaty czy też to on będzie musiał dopłacić fiskusowi.

Obliczenie podatku nie kończy wypełniania formularza. Zostaje jeszcze jedna strona. Część L to miejsce na wykazanie wysokości ryczałtu za poszczególne miesiące 2009 r.

Kolejna część, M, to miejsce, w którym podatnik może wpisać nazwę wybranej przez niego organizacji pożytku publicznego. Ma bowiem prawo do przekazania 1 proc. podatku. Nie musi tego robić sam.

Wystarczy, gdy poda nazwę organizacji i jej numer w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz kwotę, jaką chce przekazać (w zaokrągleniu do pełnych dziesiątek groszy w dół), a reszty formalności dopełni za niego urząd skarbowy (przeleje pieniądze na wskazany rachunek).

Ostatnie części: N – to miejsce na wskazanie informacji uzupełniających (m.in. numer telefonu podatnika), oraz O – gdzie podatnik zaznacza, jakie formularze dołącza do zeznania PIT-28.

W części P podatnik (lub jego pełnomocnik) powinien złożyć swój podpis, potwierdzając, że są mu znane przepisy kodeksu karnego skarbowego o odpowiedzialności za podanie danych niezgodnych z rzeczywistością.

Ryczałtowcy w zależności od tego, co wykazują w zeznaniu, mogą być zobowiązani do dołączenia załączników. Mogą to być:

- PIT/0 – informacja o odliczeniach
- PIT/D – informacja o odliczeniu wydatków mieszkaniowych
- PIT-2K – oświadczenie o wydatkach na spłatę odsetek od kredytu mieszkaniowego
- PIT-28/A – informacja o przychodach z działalności oraz z najmu

- PIT-28/B – informacja o przychodach z działalności prowadzonej w formie spółki osób fizycznych. Do zeznania – w razie takiej potrzeby – można też dołączyć zgłoszenie aktualizujące dane (NIP-1 lub NIP-3).

Źródło: „Rzeczpospolita”, 26.01.2010 r., Łukasz Sitek.

MF: NOWI PODATNICZY ZASTOSUJĄ KASY

Ministerstwo Finansów w I półroczu 2010 r. przedstawi projekt rozporządzenia, które rozszerzy krąg osób stosujących kasy fiskalne.

Znany jest już harmonogram prac Ministerstwa Finansów na I półroczu 2010 r. Wynika z niego, że MF zajmie się m.in. kasami fiskalnymi. Do czerwca ma powstać projekt rozporządzenia w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących. Resort podaje, że mają być wprowadzone ograniczenia w zakresie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących, co oznacza objęcie obowiązkiem posiadania kas rejestrujących kolejnych grup podatników.

Powstanie też projekt rozporządzenia, który będzie zakładał zaniechanie poboru podatku w odniesieniu do dochodów uzyskanych w związku z organizacją Euro 2012.

Źródło: „Dziennik Gazeta Prawna”, 26.10.2010 r., Ewa Konderak.

PIT 11: PRACODAWCA MOŻE ZŁOŻYĆ INFORMACJĘ BEZ WSZYSTKICH DANYCH PRACOWNIKA

Pracodawca, który nie posiada pełnych danych o swoim pracowniku wymaganych do złożenia PIT-11, powinien złożyć deklarację podatkową z pominięciem brakujących informacji.

Do końca lutego pracodawcy powinni przygotować i przesłać osobom fizycznym i urzędowi formularze podsumowujące rozliczenia podatkowe za 2009 rok. Najczęściej jest to PIT-11, czyli informacja o dochodach i wpłaconych zaliczkach, na podstawie której podatnicy powinni przygotować swoje rozliczenie roczne. W przypadku spełnienia pewnych warunków pracodawca również do końca lutego może być zobowiązany do dokonania obliczenia podatku, wystawiając formularz PIT-40. Informacja PIT-11 lub rozliczenie PIT-40 pracodawca sporządza w trzech egzemplarzach, z których jeden przesyła podatnikowi, drugi do urzędu skarbowego, a trzeci pozostawia w swoich aktach.

By wypełnić wyżej wymienione formularze, pracodawca musi posiadać dane pracownika, np. jego NIP, PESEL. Zdarzyć się może, szczególnie w przypadku osób podejmujących pierwszy raz pracę, że pracownik nie złoży wniosku w wydanie NIP lub złoży go za późno. Terminowe wywiązanie się z obowiązku sporządzenia PIT-11 lub PIT-40 nie jest uzależnione od tego, czy pracownik przekaze pracodawcy np. informacje na temat swojego NIP.

– W razie braku pełnych danych pracodawca powinien przygotować wymagane dokumenty na podstawie danych, które posiada, z pominięciem tych, do których nie ma dostępu – tłumaczy Marek Jarocki, jeden z doradców podatkowych.

Niezachowanie terminu przez pracodawcę może prowadzić do odpowiedzialności karnej skarbowej. Podlegają jej osoby, które na podstawie przepisu prawa, decyzji właściwego organu, umowy lub faktycznego wykonywania zajmują się sprawami gospodarczymi, w szczególności finansowymi pracodawcy.

– Należy zaznaczyć, że w niektórych przypadkach, gdyby pracownik nie składał wcześniej zgłoszenia identyfikacyjnego, pracodawca – także pod odpowiedzialnością karną skarbową – może mieć obowiązek pośrednictwa w dokonaniu takiego zgłoszenia – podkreśla ekspert

Źródło: „Dziennik Gazeta Prawna”, 27.01.2010 r., Paulina Bąk.

DAROWIZNY: ODDZIELNY LIMIT OD KAŻDEGO RODZICA

Limit darowizn w wysokości 9637 zł, które są zwolnione z podatku, odnosi się do każdego z Przy darowiznach dla dzieci, dokonywanych wspólnie przez rodziców, dla oceny, czy zachodzi konieczność informowania fiskusa o takiej darowiznie, jej wartość trzeba podzielić przez dwa. W przypadku darowizn od rodziców limit 9637 zł, po przekroczeniu którego trzeba dokonać zgłoszenia nabycia w urzędzie skarbowym, stosuje się odrębnie do każdego z rodziców.

Przykładowo rodzice przelali dziecku ze wspólnego konta 18 tys. zł. Jeden z ekspertów wyjaśnia, że w takim przypadku przyjąć należy, że dziecko otrzymało od każdego z rodziców po 9 tys. zł. Pod warunkiem że w poprzednich pięciu latach rodzice nie dokonywali darowizn albo darowizny od każdego z rodziców nie były warte więcej niż 9637 zł, otrzymane przez dziecko 18 tys. zł nie będzie opodatkowane.

Inny specjalista z branży podatkowej podkreśla, że kwota przekazana przez rodziców na rzecz dziecka w istocie składa się z dwóch odrębnych darowizn.

Ekspert zwraca uwagę, że wspólność lub rozdzielność majątkowa małżonków nie wpływa na ustalenie kwoty wolnej od podatku. W przypadku nabycia darowizny wchodzącej w skład objętego wspólnością majątkową (ustawową lub umowną) majątku małżonków nabycie następuje od każdego z nich odrębnie.

– Nabycie od rodziców środków pieniężnych w formie darowizny powoduje wyłączenie z podstawy opodatkowania w stosunku do każdego z rodziców odrębnej kwoty 9637 zł, a zatem w takim przypadku obdarowany nie ma obowiązku zgłoszenia darowizny do urzędu skarbowego – podsumowuje.

Nie podlega opodatkowaniu nabycie darowizny od jednej osoby o wartości nieprzekraczającej 9637 zł, pod warunkiem że darowiznę otrzymała osoba z I grupy podatkowej, do której zalicza się m.in. dzieci otrzymujące darowizny od rodziców. Ograniczenie kwotowe dotyczy sumy wartości majątku nabytego od jednej osoby w okresie pięciu lat poprzedzających rok, w którym nastąpiło ostatnie nabycie.

Eksperti przypominają, że warunkiem zastosowania zwolnienia jest zgłoszenie do urzędu skarbowego otrzymanej darowizny na druku SD-Z2 w ciągu sześciu miesięcy od powstania obowiązku podatkowego. Jeżeli przedmiotem darowizny są pieniądze, to muszą one zostać przekazane na rachunek bankowy nabywcy lub rachunek w SKOK albo przekazem pocztowym. W przeciwnym przypadku obdarowany będzie zobowiązany do zapłaty podatku. Jeśli wartość darowizny przekazanej przez rodzica na rzecz dziecka przekracza 9637 zł, osoby obdarowane mogą skorzystać ze zwolnienia z opodatkowania, gdy złożą formularz SD-Z2.

Źródło: „Dziennik Gazeta Prawna”, 27.01.2010 r., Małgorzata Majkowska

MG: MA BYĆ WIĘKSZY WYBÓR E-PODPISÓW

Cztery rodzaje podpisu elektronicznego przewiduje projekt nowej ustawy przygotowany w Ministerstwie Gospodarki

Obowiązujące przepisy wprowadziły dwa typy e-podpisu: zwykły oraz tzw. bezpieczny. Taki podpis to dane w postaci elektronicznej, które służą do identyfikacji osoby go składającej. Opatrzony nim dokument może mieć takie same skutki prawne, jak dokument podpisany własnoręcznie – jeśli jest to podpis bezpieczny, czyli przyporządkowany wyłącznie do składającej go osoby; sporządzany za pomocą specjalnego urządzenia; powiązany z danymi, do których został dołączony, tak że da się rozpoznać każdą późniejszą ich zmianę, oraz weryfikowany za pomocą certyfikatu wydanego przez wyspecjalizowaną instytucję.

Proponowane w projekcie nowe rodzaje e-podpisów są zgodne z rozwiązaniami dyrektywy unijnej. Rozszerzenie ich katalogu ma ułatwić posługiwanie się podpisami cyfrowymi jako

występującej w różnych postaciach i na różnych poziomach bezpieczeństwa metody uwierzytelniania w elektronicznym obrocie prawnym.

Projekt wymienia podpisy zwykły, zaawansowany, osobisty oraz kwalifikowany. Zwykły zostanie utrzymany w istniejącym kształcie i będzie służył głównie jako deklaracja tożsamości.

Zaawansowany ma spełniać dodatkowe wymogi dotyczące uwierzytelnienia osoby go składającej. Będzie zapewniał integralność danych nim opatrzonych i umożliwił ustalenie tożsamości podpisującego, zarówno osób fizycznych, jak i prawnych, np. przy składaniu faktur elektronicznych.

Podpis osobisty byłby składany elektronicznym dowodem osobistym (założenia projektu ustawy o e-dowodzie rząd niedawno przyjął) i akceptowany przez wszystkie urzędy administracji publicznej.

Wreszcie kwalifikowany, czyli szczególna postać podpisu zaawansowanego (dziś zwany bezpiecznym) dodatkowo weryfikowanego certyfikatem kwalifikowanym i składanego za pomocą bezpiecznego urządzenia, którym dysponować powinna wyłącznie osoba go składająca. Dane w postaci elektronicznej opatrzone podpisem kwalifikowanym umożliwią wywołanie określonych skutków prawnych w ten sam sposób co podpis odręczny w odniesieniu do danych zapisanych na papierze. Będą dopuszczalne jako dowód w postępowaniu sądowym. Podpis ma bowiem służyć do podpisywania oświadczeń wiedzy i woli.

Nowa ustawa ma doprowadzić także do obniżenia cen usług związanych z e-podpisami, a to z kolei umożliwi rozwój e-administracji i e-gospodarki w Polsce.

Źródło: „Rzeczpospolita”, 27.01.2010 r., Ireneusz Walencik .

ZMIANA PRZEPISÓW: UWIERZYTELNIANIE DOKUMENTÓW

Z dniem 1 stycznia 2010 roku weszła w życie ustawa z dnia 23 października 2009 roku o zmianie ustaw w zakresie uwierzytelniania dokumentów (dalej "ustawa", Dz. U. nr 216, poz. 1676). Akt ten ma na celu odformalizowanie i przyśpieszenie postępowań: cywilnego, administracyjnego, sądowno-administracyjnego i podatkowego.

W świetle dotychczas obowiązujących przepisów we wszystkich ww. postępowaniach istniał obowiązek posługiwania się oryginałami dokumentów, co potwierdzało również orzecznictwo, które stało na bardzo formalistycznym stanowisku, że profesjonalni pełnomocnicy (adwokaci, radcy prawni, doradcy podatkowi, rzecznicy patentowi, a także radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa) występujący w sprawie nie mogą poświadczать za zgodność żadnych dokumentów poza własnym pełnomocnictwem.

Obecnie, pełnomocnik może sam uwierzytelnić nie tylko odpis udzielonego mu pełnomocnictwa, ale również odpisy innych dokumentów wykazujących jego umocowanie (np. odpisu z KRS).

Ponadto, obecnie zarówno notariusz jak i profesjonalny pełnomocnik może poświadczать za zgodny z oryginałem odpis dokumentu, na który powołuje się strona w danym postępowaniu.

Warto podkreślić, iż określono dość rygorystyczne wymogi, które powinno posiadać poświadczenie zgodności odpisu dokumentu z oryginałem sporządzone przez pełnomocnika, są to: podpis danego pełnomocnika, data, miejsce sporządzenia odpisu, a także na żądanie – również godzina dokonania czynności.

Zmiany wprowadzone ustawą bez wątpienia należy uznać za pozytywne, a nawet konieczne w realiach nowoczesnej gospodarki rynkowej. Dotychczas obowiązujące rozwiązania powodowały niepotrzebne koszty i utrudnienia dla stron w postępowaniu cywilnym, administracyjnym, przed sądami administracyjnymi czy organami podatkowymi.

Wymóg dołączania do akt oryginałów dokumentów był zbyt dużą formalnością, utrudniającą obywatelom, a zwłaszcza przedsiębiorcom dochodzenie ich praw, gdyż nie raz jeden dokument był stronie potrzebny w kilku postępowaniach. Często dochodziło do sytuacji, gdy zwykła faktura VAT była dowodem w toczących się równoległe postępowaniach cywilnych i podatkowych. Dodatkowo, wiele dokumentów jak np. koncesje, zezwolenia, odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego czy zaświadczenia z Ewidencji Działalności Gospodarczej ma dla przedsiębiorców kluczowe znaczenie i muszą je oni przedkładać w wielu postępowaniach niejednokrotnie po kilkadziesiąt razy w ciągu roku.

Źródło: serwis „eGospodarka.pl”, 27.01.2010 r., Maciej Szulikowski

ZACZEŁA OBOWIĄZYWAĆ JEDNOLITA STAWKA DLA NAJMU

Podatnicy osiągający przychody z najmu prywatnego zapłacą w tym roku podatek ryczałtowy według jednej 8,5-proc. stawki.

Dziś wchodzi w życie przepisy podpisanej przez prezydenta ustawy z 17 grudnia 2009 r. o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Nowe przepisy wprowadzają korzystne zmiany w zakresie opodatkowania ryczałtem ewidencjonowanym umów najmu zawieranych poza działalnością gospodarczą (wynajem prywatnych nieruchomości). W tym roku obowiązuje niższa stawka ryczałtu od całego przychodu z najmu. Do końca 2009 roku ryczałt w wysokości 8,5 proc. płacili podatnicy, których przychody z najmu nie przekraczały równowartości 4 tys. euro (13 510 zł w 2009 roku). Po przekroczeniu tej kwoty podatek od nadwyżki wzrastał do 20 proc.

Jednolita 8,5-proc. stawka ryczałtowanego podatku od przychodów ewidencjonowanych będzie stosowana do przychodów z najmu, podnajmu, dzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, które podlegają przepisom ustawy o ryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne. Warto też wskazać, że znowelizowane przepisy ustawy o ochronie praw lokatorów wprowadzają nowe regulacje w zakresie tzw. najmu okazjonalnego. Również w tym wypadku zastosowanie będą miały regulacje w zakresie opodatkowania najmu ryczałtem. Ustawodawca podatkowy nie różnicuje bowiem tych dwóch typów najmu.

Źródło: „Dziennik Gazeta Prawna”, 28.01.2010 r., Eliza Polkowska.

RZĄD NARZUCI PRAWNIKOM KASY

Główny cel to uszczelnienie systemu VAT. Przy okazji resort finansów będzie miał lepszą kontrolę nad opodatkowaniem dochodów uzyskiwanych przez przedstawicieli wolnych zawodów. O planach wprowadzenia obowiązku kas fiskalnych poinformował w piątek premier Donald Tusk, ogłaszając plan rozwoju i konsolidacji finansów na lata 2010 – 2011.

W powstałej w grudniu roboczej wersji dokumentu, do której dotarła „Rz”, rząd zakładał, że kasy w kancelariach i gabinetach pojawią się już 1 czerwca 2011 r. Jeżeli to założenie zostanie podtrzymane, rozporządzenie, które ma ten obowiązek nałożyć na prawników i lekarzy, powinno być wydane na przełomie I i II kwartału 2010 r.

Rząd liczy, że rozszerzenie obowiązku posiadania kas zmniejszy szarą strefę i przyczyni się do zwiększenia wpływów z podatków dochodowych. W pierwszym okresie jednak budżet na tym straci. Zdecyduje o tym konieczność zwrotu części wydatków, jakie prawnicy czy lekarze poniosą w związku z zakupem pierwszej kasy rejestrującej (a odzyskać można do 700 zł, nie więcej niż 90 proc. kosztów jej zakupu). Koszty, jakie budżet poniesie z tego powodu, szacowane są na ok. 120 mln zł.

– Adwokaci już dziś musieliby posiadać kasy fiskalne (jeśli świadczą usługi na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej), bo tak przewiduje ustawa o VAT, gdyby nie rozporządzenie, w którym minister finansów zwolnił ich z tego obowiązku – zauważa jeden z ekspertów. Jak twierdzi, nie ma więc przeszkód, aby zwolnienie zostało cofnięte nawet z dnia na dzień.

Do pomysłu rządu krytycznie odnoszą się adwokaci. – To dość osobliwa argumentacja, że wprowadzenie kas fiskalnych dla prawników może uzdrowić finanse publiczne. Ostatnio rząd twierdził coś zupełnie innego: że rozszerzenie obowiązku stosowania kas będzie zbyt dużym ciężarem dla budżetu, bo każdemu podatnikowi instalującemu kasę trzeba do niej dopłacić – uważa Zenon Marciniak, wiceprezes Naczelnej Rady Adwokackiej.

Do kręgu podatników, którzy mają obowiązek ewidencjonować swój obrót za pośrednictwem kas fiskalnych, mają też dołączyć kolejne grupy zawodowe, które dziś korzystają ze zwolnienia na podstawie wydawanego przez ministra finansów rozporządzenia. Bo, jak twierdzi rząd, lista zawodów i czynności zwolnionych nie była zmieniana od dwóch lat. O kogo konkretnie chodzi, nie wiadomo. Dziś kas nie muszą posiadać m.in. księgowi czy osoby zajmujące się doradztwem gospodarczym.

Niestety, rząd wycofał się z ewentualnego podniesienia limitu obrotów, który zobowiązuje do posiadania kasy, o czym była mowa w grudniu. Obecnie podstawowy limit wynosi 40 tysięcy złotych.

Zdaniem eksperta: Wprowadzenie kas fiskalnych może stanowić uszczelnienie systemu VAT, ale będzie miało sens tylko razem z efektywną kontrolą. Tę zaś sprawować może tylko nabywca usługi, a więc klient. Optymalnym rozwiązaniem byłoby więc wprowadzenie mechanizmu, który zachęcałby nabywcę do żądania paragonu fiskalnego. Na przykład pacjent na podstawie paragonu mógłby skorzystać z ulgi w podatku dochodowym. Jeżeli rząd faktycznie zdąży przygotować przepisy w pierwszej połowie tego roku, to nowe zasady mogłyby wejść w życie już 1 stycznia 2011 r.

Źródło: „Rzeczpospolita”, 30.01.2010 r., Grażyna J. Leśniak.

WARSZAWA ZACHĘCA PRZYJEZDNYCH DO PŁACENIA PODATKU W STOLICY

W Warszawie zameldowanych jest ponad 1,7 mln osób, ale mieszka tu i pracuje znacznie więcej Polaków. Wielu z nich codziennie korzysta ze stołecznej komunikacji miejskiej, usług zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalnych, nie dokładając się do kosztów ich utrzymania. Dlatego miasto rozpoczyna w poniedziałek kampanię zachęcającą do płacenia podatków w Warszawie "Brat PIT".

W Warszawie zameldowanych jest ponad 1,7 mln osób, ale mieszka tu i pracuje znacznie więcej Polaków.

Kampania jest skierowana do osób, które mieszkają i pracują w stolicy, ale ze względu na inne miejsce zameldowania płacą podatki gdzie indziej.

Motywy przewodnim kampanii jest PIT, którego - jak zaznaczają przedstawiciele Ratusza - warto potraktować jak brata czy dobrego towarzysza skorego do pomocy. "Dlatego warto go zabrać ze sobą do Warszawy" - wyjaśniają twórcy kampanii.

W różnych miejscach stolicy (na przystankach, w przychodniach, instytucjach kultury itp.) pojawią się plakaty i ulotki, utrzymane w komiksowym stylu, nawiązujące do historii gangsterskich. Brat PIT pojawi się nie tylko na nich, ale też na billboardach, w internecie, w filmie animowanym i w komiksie.

Dochody stolicy w 1/3 pochodzą z podatków (PIT) płaconych przez mieszkańców

Kampania zwraca uwagę, że pieniądze z podatków płaconych przez warszawiaków wydawane są na komunikację miejską, służbę zdrowia, kulturę, sport, edukację itp.

Kampania ma zachęcić do zajrzenia na stronę internetową www.um.warszawa.pl/nip3, na której można znaleźć odpowiedzi na wiele pytań, a także dowiedzieć się, jak w prosty sposób przenieść swoje podatki do stolicy.

Dochody stolicy w 1/3 pochodzą z podatków (PIT) płaconych przez mieszkańców. W 2009 r. wyniosły 3,47 mld zł. Średni roczny dochód trafiający do budżetu Warszawy z tytułu podatku od 1 mieszkańca stolicy to 3 tys. zł. Przykładowe wydatki miasta to: remont m kw. nawierzchni drogowej - ok. 125 zł, roczne utrzymanie jednego miejsca w przedszkolu - ok. 5,5 tys. zł, zakup nowego autobusu - ok. 1 mln zł, budowa nowego mostu - ok. 1 mld zł.

Źródło: „Gazeta Prawna” za: PAP, 31.01.2010 r.

PIT 2010 – jak rozliczać

PIT 2009: STARE ULGI POZBAWIĄ MAŁŻONKÓW ODLICZENIA

Nie można kontynuować ulgi odsetkowej, gdy podatnik lub jego małżonek korzystał ze starych ulg mieszkaniowych, również przed zawarciem związku małżeńskiego.

Prawa do ulgi odsetkowej nie mają osoby, które wcześniej skorzystały z tzw. starych ulg mieszkaniowych. Warunek ten dotyczy także małżonków osób, które rozliczały ulgę odsetkową. To zastrzeżenie ma bardzo istotne znaczenie dla osób, które nabyły prawo do odliczania odsetek od kredytu mieszkaniowego, a które wzięły ślub w 2009 roku. Podatkowa historia żony czy męża może bowiem istotnie wpłynąć na prawo do kontynuowania ulgi odsetkowej.

Zgodnie z interpretacją Ministerstwa Finansów warunek ten dotyczy także okresu przed zawarciem związku małżeńskiego. Podatnik, który najpierw korzysta z ulgi odsetkowej, weźmie ślub z osobą, która kiedyś korzystała ze starych ulg mieszkaniowych, automatycznie traci prawo do odliczania odsetek. Nie ma znaczenia, czy małżonkowie mają wspólność majątkową czy podpisali intercyzę. Co gorsza, zdaniem resortu ślub z osobą, która korzystała ze starych ulg mieszkaniowych, pozbawia współmałżonka odliczenia za cały rok podatkowy. Nawet jeśli ślub został zawarty w grudniu 2009 r., podatnik nie będzie mógł odliczyć odsetek zapłaconych do tego momentu. Limit ulgi odsetkowej na 2009 rok wynosi 243 460 zł.

Dla osób, które z powodu ślubu straciły prawo do ulgi odsetkowej, pocieszające może być jedynie to, że po rozwodzie znów można korzystać z odliczenia. Zdaniem resortu finansów, jeśli małżeństwo podatnika z osobą, która kiedyś odliczała stare ulgi, ustało, to nic nie stoi na przeszkodzie, aby znów korzystać z ulgi. Dotyczy to jednak tylko odsetek zapłaconych od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o rozwodzie. Oczywiście podatnik musi spełniać wszystkie warunki przewidziane dla ulgi odsetkowej i nie może odliczyć odsetek zapłaconych w trakcie trwania małżeństwa.

Przypomnijmy – prawo do kontynuowania ulgi odsetkowej po jej likwidacji mają osoby, które podpisały umowy kredytu lub pożyczki mieszkaniowej w latach 2002–2006. Ulga pozwala na odliczanie od dochodu odsetek zapłaconych w danym roku od kredytu (pożyczki) mieszkaniowego.

Źródło: „Dziennik Gazeta Prawna”, 26.01.2010 r., Aleksandra Tarka

PIT 2009: ZAGRANICZNE FUNDUSZE PODATNIK ROZLICZY SAM

Zagraniczne fundusze inwestycyjne nie rozliczają PIT od zysków kapitałowych. Podatnik musi każdorazowo przeliczać przychody i koszty na złote. Inwestor powinien rozliczyć podatek indywidualnie w zeznaniu rocznym.

Podatnicy, którzy w zeszłym roku inwestowali w zagraniczne fundusze inwestycyjne i dokonali wypłaty zgromadzonych w nich środków, mogą mieć dodatkowy obowiązek

podatkowy. Związane jest to z tym, że zagraniczne fundusze (np. Franklin Templeton, Robeco, Black Rock) nie rozliczają podatku od zysków kapitałowych za polskiego podatnika.

W przypadku uczestnictwa w funduszach zarządzanych przez krajowe towarzystwa funduszy inwestycyjnych (TFI) uczestnik przy wypłacie środków otrzymuje kwoty już opodatkowane i nie wykazuje ich w zeznaniu podatkowym.

Dochody z tytułu udziału w zagranicznych funduszach inwestycyjnych podlegają 19-proc. zryczałtowanemu podatkowi dochodowemu (podobnie jak w przypadku funduszy polskich). Przepisy ustawy o PIT nie wskazują jednak wprost podmiotu, który musi pobrać ten podatek i odprowadzić do urzędu.

– Potencjalnie płatnikiem może być zagraniczny fundusz, agent lub pośrednik jako jednostka przekazująca środki pieniężne albo też sam uczestnik funduszu – mówi nam konsultant podatkowy.

Zaznaczyć trzeba, że jeszcze do niedawna organy podatkowe właśnie na podmiot pośredniczący w wypłacie środków nakładały obowiązek płatnika. Potwierdza to np. interpretacja Izby Skarbowej w Gdańsku z 24 października 2005 r. (nr BI/4117-0054/05).

Z taką interpretacją nie zgadza się inny ekspert.

– Podmioty polskie działające na rzecz tego funduszu będą wykonywać tylko czynności techniczne zapewniające jego sprawne funkcjonowanie. Faktycznie źródło dochodów położone będzie za granicą – wyjaśnia.

W ostatnim czasie tendencją organów podatkowych jest przenoszenie obowiązku odprowadzenia należnej fiskusowi kwoty na samego podatnika. Potwierdza to np. interpretacja dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z 19 grudnia 2007 r. (nr IPPB2/415-197/07-3/IŚ). Do podobnych wniosków może prowadzić również analiza Konwencji Modelowej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania.

– Zgodnie z nią dochód z umorzenia jednostek w zagranicznym funduszu jest kwalifikowany jako dochód z kapitału, którego miejscem opodatkowania jest kraj ich zbywcy, czyli uczestnika funduszu – tłumaczy ekspert.

Jeśli uczestnik funduszu ma obowiązek wykazania należnego podatku od dochodu, to powstaje pytanie, czy może również skorzystać z prawa do odliczenia strat.

– W praktyce organy podatkowe przyjmują, że dochód ten, jako podlegający opodatkowaniu przy każdorazowej wypłacie, nie podlega pomniejszeniu o straty zrealizowane na tego typu inwestycji lub też inne straty z kapitałów pieniężnych lub praw majątkowych – dodaje.

Przy wyliczaniu dochodu do opodatkowania uczestnik zagranicznego funduszu może go pomniejszyć o dodatkowe koszty, takie jak opłaty i prowizje pobierane za operacje i zarządzanie funduszem. Podczas poszukiwania efektywnej podatkowo inwestycji warto zastanowić się nad nabyciem jednostek uczestnictwa w tzw. funduszach parasolowych złożonych z wielu subfunduszy.

Realizacja zysków z tego typu inwestycji następuje dopiero w momencie rozwiązania rachunku inwestycyjnego, co daje możliwość odsunięcia obowiązku podatkowego w czasie oraz skompensowania inwestycji przy- noszących stratę z zyskowymi transakcjami.

Dla podatników istotna jest lokalizacja funduszu oraz kwalifikacja prawnopodatkowa wypłacanego przez nie zysku. Zagraniczne fundusze inwestycyjne mają zazwyczaj siedzibę w Luksemburgu. Z kolei fundusze oparte na jednostkach dystrybucyjnych (skrót dis), zarejestrowane w Luksemburgu, wypłacają zyski okresowo pod postacią dywidendy. Dywidendy takie są zwolnione z opodatkowania. Na mocy umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania pomiędzy Polską a Luksemburgiem polscy inwestorzy są tu również zwolnieni z tego podatku.

Problemów z rozliczeniem podatkowym nie powinni mieć uczestnicy ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych (UFK), w których skład mogą wchodzić również zagraniczne fundusze inwestycyjne. W UFK zwolnione od podatku są dochody z tytułu inwestowania składki ubezpieczeniowej w związku z umową ubezpieczenia zawartą na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej, w przypadku ubezpieczeń związanych z funduszami kapitałowymi.

– W Skandii TU, 19- proc. podatek pobierany jest przy okazji realizacji wypłat (odstąpienia, wykupy częściowe, wykupy całkowite, wypłaty z tytułu dożycia). Ustala się go, odejmując od sumy wypłacanych świadczeń (pochodzących tylko z części aktywów podlegających naliczeniu podatku) sumę zainwestowanych składek podlegających naliczeniu podatku. Podatek ten przekazywany jest do urzędu skarbowego, a klient nie musi uwzględniać go w rozliczeniu rocznym – wyjaśnia ekspert.

Największe problemy podatnikowi rozliczającemu dochody z funduszy może sprawić przeliczenie uzyskanego dochodu, będącego różnicą między przychodem i kosztem jego uzyskania, na złote (dla przychodów kurs z dnia otrzymania lub postawienia do dyspozycji, a dla kosztów kurs średni ogłaszany przez NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień poniesienia kosztu).

Pomocne przy rozliczeniu będą wyciągi z rejestrów. Osoby inwestujące w fundusze Franklin Templeton otrzymują od agenta transferowego – Atlantic Fund Services – roczne sprawozdania podsumowujące saldo na koniec roku i przedstawiające transakcje przeprowadzone na ich rejestrach.

Podatek od zysków z zagranicznych funduszy inwestycyjnych wynosi 19 procent.

Źródło: „Dziennik Gazeta Prawna”, 26.01.2010 r., Przemysław Molik.

PIT 2009: PRZY ULDZE REHABILITACYJNEJ TRZEBA UWAGAĆ NA PUŁAPKI

Podatnik, który w 2009 roku dojeżdżał na zabiegi rehabilitacyjne i chce je odliczyć w rocznym PIT, będzie musiał udowodnić przed fiskusem, że faktycznie z zabiegów korzystał.

Z ulgi rehabilitacyjnej mogą korzystać osoby niepełnosprawne lub te, które mają na utrzymaniu niepełnosprawnych. Ulga ta polega na odliczeniu od dochodu wydatków poniesionych na cele rehabilitacyjne oraz wydatków związanych z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych. Jest jednak kilka szczegółów, których niedopilnowanie może pozbawić podatnika ulgi.

Wydatki do odliczenia

Od dochodu w ramach ulgi rehabilitacyjnej można odliczyć m.in. wydatki na zakup i naprawę indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności.

Od dochodu nie będą mogły być odliczone wydatki, np. na odkurzacz, lodówkę czy robotę kuchennego. Nawet jeśli urządzenia te ułatwiają życie, nie można uznać ich za sprzęt rehabilitacyjny.

Potrzebne dokumenty

Pewne wydatki rehabilitacyjne mogą być odliczone od dochodu w ramach limitu, tj. do 2280 zł rocznie. W takim przypadku podatnicy nie muszą gromadzić specjalnej dokumentacji, potwierdzającej poniesienie wydatków uwzględnianych w PIT. Nie oznacza to, że podatnik odlicza od dochodu 2280 zł tylko dlatego, że jest osobą niepełnosprawną.

Limitowane odliczenie dotyczy wydatków poniesionych na: opłacenie przewodnika, psa przewodnika oraz dojazdu samochodem osobowym na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne.

Aby te wydatki pomniejszyły dochód, muszą być faktycznie poniesione. Ponadto urząd skarbowy może poprosić o udowodnienie faktu, że np. dojeżdżał autem na zabiegi rehabilitacyjne i poniósł na ten cel wydatki, które odliczył od dochodu. Wtedy podatnik powinien przedstawić urzędowi każdy dokument, który te fakty potwierdzi. Może to być np. kserokopia karty zabiegowej bądź skierowanie na rehabilitację od lekarza.

Autentyczny przewodnik

W praktyce podatnicy często korzystają z możliwości odliczenia w maksymalnej kwocie wydatków na przewodnika lub psa przewodnika. Maksymalny limit na każdą z tych kategorii wydatków to 2280 zł rocznie.

W przypadku korzystania z ulgi na przewodnika lub psa przewodnika urzędnik skarbowy może poprosić podatnika o udowodnienie, że faktycznie posiada on psa, który został odpowiednio przeszkolony, albo że podpisał umowę z osobą, która jest jego przewodnikiem. Bez udowodnienia tych faktów ulga rehabilitacyjna może zostać podatnikowi odebrana.

Wydatki wyższe niż 100 zł

Osoby niepełnosprawne odliczą od swojego dochodu również wydatki na leki. Jednak odliczeniu podlega kwota stanowiąca różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą 100 zł. Zatem tylko wydatki przekraczające 100 zł w miesiącu będą mogły być odliczone w rocznym PIT.

Leki musi przepisać lekarz

Aby wydatki na leki odliczyć od dochodu, trzeba będzie pójść do lekarza specjalisty. Od dochodu odlicza się bowiem tylko te wydatki na leki, które zlecił przyjmować stale lub czasowo lekarz specjalista. Na przykład leków na serce nie może wypisać internista, tylko kardiolog. Urzędy skarbowe podkreślają, że zaświadczenie od lekarza przy odliczaniu wydatków na leki będzie potrzebne podatnikowi tylko wówczas, gdy urząd skarbowy poprosi o jego przedstawienie.

Źródło: Dziennik Gazeta Prawna, 28.01.2010 r., Ewa Konderak

Orzecznictwo

IS W WARSZAWIE: UTRATA WARTOŚCI DZIAŁKI - ODSZKODOWANIE A PODATEK DOCHODOWY

Otrzymane odszkodowanie w związku ze zmniejszeniem wartości działki stanowi przychód z innych źródeł i podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych. Stanowisko takie zajął Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie w interpretacji indywidualnej z dnia 13.01.2010 r. nr IPPB4/415-699/09-2/JK.

W 2007 r. firma budowlana wystąpiła o zmianę projektu zagospodarowania terenu bezpośrednio graniczącego z działką podatkniczką. Na terenie tym firma postanowiła wybudować blok na prawie całej szerokości działki. Wskutek takich działań działka podatkniczką straciłaby na wartości, w związku z czym odwołała się ona od decyzji zatwierdzającej zamienny projekt. W związku z tym firma zaproponowała podatkniczce w ramach rekompensaty wybudowanie na granicy działek jednolitego ogrodzenia oraz przyłącza wodnego i kanalizacyjnego do jej działki. Następnie firma od tych zobowiązań odstąpiła i przyznała podatkniczce odszkodowanie w wysokości 46 400 zł. Powstała wątpliwość, czy odszkodowanie to będzie wolne od podatku? W przedmiotowej sprawie organ podatkowy zajął następujące stanowisko:

„(...) Zgodnie z brzmieniem art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t. j. Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 ze zm.), opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów wymienionych w art. 21, 52, 52a i 52c oraz dochodów, od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku.

Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych podlegają zatem wszelkie dochody osiągnięte przez podatnika, z wyjątkiem tych dochodów, które zostały enumeratywnie wymienione przez ustawodawcę jako zwolnione z podatku, bądź od których zaniechano poboru podatku, w drodze rozporządzenia wydanego przez Ministra Finansów.

W myśl art. 11 ust. 1 tejże ustawy, przychodami, z zastrzeżeniem art. 14-15, art. 17 ust. 1 pkt 6, 9 i 10 w zakresie realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych, art. 19 i art. 20 ust. 3, są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, w brzmieniu obowiązującym w dacie zaistnienia zdarzenia w przedstawionym stanie faktycznym, wolne od podatku dochodowego są otrzymane odszkodowania lub zadośćuczynienia, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw, z wyjątkiem:

1. określonych w prawie pracy odpraw i odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę,
2. odpraw pieniężnych wypłacanych na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników,
3. odpraw i odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia funkcjonariuszom pozostającym w stosunku służbowym,
4. odszkodowań przyznanych na podstawie przepisów o zakazie konkurencji,
5. odszkodowań za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą,
6. odszkodowań za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzeniem działów specjalnych produkcji rolnej, z których dochody są opodatkowane według skali, o której mowa w art. 27 ust. 1, lub na zasadach, o których mowa w art. 30c,
7. odszkodowań wynikających z zawartych umów lub ugód innych niż ugody sądowe.

Z literalnego brzmienia powołanego przepisu jednoznacznie wynika, iż nie wszystkie odszkodowania otrzymywane przez osoby fizyczne są wolne od podatku dochodowego. Ze zwolnienia bowiem korzystają jedynie te odszkodowania, których prawo do otrzymania wynika wprost z przepisów ustawy lub aktów wykonawczych, z wyjątkiem wyłączenia ze zwolnienia wolą ustawodawcy. I tak stosownie do uregulowania zawartego w art. 21 ust. 1 pkt 3 lit. g) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych z przedmiotowego zwolnienia wyłączone zostały odszkodowania wynikające z zawartych umów i ugód innych niż ugody sądowe.

Jednocześnie przepis art. 21 ust. 1 pkt 3b ww. ustawy stanowi, iż wolne od podatku są inne odszkodowania lub zadośćuczynienia otrzymane na podstawie wyroku lub ugody sądowej do

wysokości określonej w tym wyroku lub ugodzie, z wyjątkiem odszkodowań lub zadośćuczynień:

1. otrzymanych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą,
2. dotyczących korzyści, które podatnik mógłby osiągnąć gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Nadmienić należy, iż regulacją powyżej wskazanego przepisu art. 21 ust. 1 pkt 3b ustawy zostały objęte przede wszystkim inne odszkodowania lub zadośćuczynienia niż te, których wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z przepisów prawa, jednakże dla zastosowania zwolnienia koniecznym jest aby to inne odszkodowanie otrzymane zostało na mocy wyroku lub ugody sądowej.

Analiza cytowanych powyżej przepisów wskazuje jednoznacznie, że ustawodawca wyłączył z katalogu zwolnień odszkodowania otrzymane na podstawie zawartej pomiędzy stronami umowy lub ugody pozasądowej. W rozpatrywanej sprawie źródłem wypłaty Wnioskodawczyni odszkodowania nie był przepis rangi ustawowej, ani wyrok czy ugoda sądowa, lecz zawarte między Wnioskodawczynią a przedsiębiorcą porozumienie. Zatem otrzymane odszkodowanie nie podlega zwolnieniu od podatku dochodowego od osób fizycznych na podstawie wyżej wskazanych przepisów.

Ze względu na brak możliwości zakwalifikowania kwoty odszkodowania otrzymanej przez Wnioskodawczynię na podstawie zawartej ugody do któregośkolwiek ze zwolnień przewidzianych w art. 21 ust. 1, art. 52, art. 52a i art. 52c ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych należy stwierdzić, że stanowią one przychód w rozumieniu art. 11 ust. 1 – jako otrzymane pieniądze.

Przychód ten należy potraktować jako przychód z tzw. „innych źródeł”, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy, za przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9, uważa się w szczególności: kwoty wypłacone po śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego wskazanej przez niego osobie lub członkowi jego najbliższej rodziny, w rozumieniu przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego, alimenty stypendia, dotacje (subwencje) inne niż wymienione w art. 14, dopłaty, nagrody i inne nieodpłatne świadczenia nie należące do przychodów określonych w art. 12-14 i 17 oraz przychody nie znajdujące pokrycia w ujawnionych źródłach.

Użyte w tym przepisie sformułowanie „w szczególności” oznacza, iż definicja źródeł przychodów ma charakter przykładowy i otwarty, zatem do tej kategorii należy zaliczyć również przychody inne niż wymienione wprost w przepisie art. 20 ust. 1 ustawy. Przychód podatkowy z innych źródeł powstaje w każdym przypadku, kiedy u podatnika wystąpią realne korzyści majątkowe.

Stosownie zaś do art. 42a ustawy, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i ich jednostki organizacyjne oraz jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, które dokonują wypłaty należności lub świadczeń, o których mowa w art. 20 ust. 1, z wyjątkiem dochodów (przychodów) wymienionych w art. 21, art. 52 i art. 52a oraz dochodów, od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku, od których nie są obowiązane pobierać zaliczki na podatek lub zryczałtowanego

podatku dochodowego, są obowiązane sporządzić informację według ustalonego wzoru o wysokości przychodów (PIT-8C), i w terminie do końca lutego następnego roku podatkowego przekazać podatnikowi oraz urzędowi skarbowemu, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania podatnika, a w przypadku podatników, o których mowa w art. 3 ust. 2, urzędowi skarbowemu, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.

Od przychodów z innych źródeł podmiot, który je wypłacił nie pobiera zaliczki na podatek dochodowy. Oznacza to, że przychody te podatnik sam musi wykazać w zeznaniu rocznym i je opodatkować. Nadmienić przy tym należy, iż właściwy jest w takim przypadku formularz PIT-36 – przeznaczony nie tylko dla przedsiębiorców, ale również i osób, którym płatnik nie pobrał zaliczki na podatek (w przypadku osób uzyskujących przychody ze stosunku pracy nie składa się wówczas odrębnego zeznania na formularzu PIT-37, całość dochodów należy rozliczyć w PIT-36).

Podsumowując, w oparciu o powyższe przepisy prawa należy stwierdzić, iż otrzymana przez Wnioskodawczynię kwota odszkodowania w związku ze zmniejszeniem wartości działki stanowi przychód z innych źródeł i podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych.(...)”

Pełną treść interpretacji można przeczytać na stronie Ministerstwa Finansów
Źródło: serwis "eGospodarka.pl" za: Ministerstwo Finansów, 28.01.2010 r.

IS W WARSZAWIE: DLA ULGI MELDUNKOWEJ WYSTARCZY 12-MIESIĘCZNE ZAMELDOWANIE

Sprzedaż nabytego w 2007 r. mieszkania, w którym podatnik zameldował się 15.09.2009 r., po miesiącu października 2010 r. będzie zwolniona z podatku dochodowego od osób fizycznych. Stanowisko takie zajął Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie w interpretacji indywidualnej z dnia 15.01.2010 r. nr IPPB4/415-660/09-4/JS.

W dniu 01.06.2007 r. podatnik nabył lokal mieszkalny z komórką lokatorską i dwoma miejscami garażowymi, w którym zameldował się na pobyt stały dnia 15.09.2009 r. Mieszkanie to podatnik zamierza zbyć po upływie 12 miesięcy od momentu zameldowania. Zadał pytanie, czy sprzedając je po miesiącu października 2010 r., uzyskany ze sprzedaży przychód będzie zwolniony z podatku? W przedmiotowej sprawie organ podatkowy zajął następujące stanowisko:

„(...) Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a)-c) ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (t. j. Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz.176 ze zm.) źródłem przychodów jest odpłatne zbycie, z zastrzeżeniem ust. 2:

- a. nieruchomości lub ich części oraz udziału w nieruchomości,
 - b. spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub użytkowego oraz prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej,
 - c. prawa wieczystego użytkowania gruntów,
- jeżeli odpłatne zbycie nie następuje w wykonaniu działalności gospodarczej i zostało dokonane w przypadku odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych określonych w lit. a) – c) – przed upływem pięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło nabycie lub wybudowanie.

Ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 217, poz. 1588) zmieniono zasady opodatkowania przychodów z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit a)-c) ww. ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Zasady opodatkowania, zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy zmieniającej, mają zastosowanie do przychodu (dochodu) uzyskanego z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a)-c) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nabytych po 1 stycznia 2007 r.

Oznacza to, że nowe zasady opodatkowania mają zastosowanie wyłącznie do dochodów uzyskanych ze zbycia nieruchomości i praw nabytych po 1 stycznia 2007 r.

Z analizy zdarzenia przyszłego opisanego w złożonym wniosku wynika, iż Wnioskodawca w dniu 01.06.2007 r. nabył lokal mieszkalny wraz z komórką lokatorską i dwoma miejscami garażowymi. Wnioskodawca zameldował się na pobyt stały w przedmiotowym mieszkaniu w dniu 15.09.2009 r. Zamierza sprzedać mieszkanie po upływie 12 miesięcy od momentu zameldowania.

Zatem sprzedaż przedmiotowej nieruchomości jako nabytej w 2007 r. będzie podlegała opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych według zasad obowiązujących od dnia 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r.

W myśl art. 30e ust. 1 i ust. 4 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w brzmieniu obowiązującym od 01 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r., od dochodu z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a) – c) podatek dochodowy wynosi 19% podstawy obliczenia podatku i płatny jest w terminie złożenia zeznania, o którym mowa w art. 45, za rok podatkowy, w którym nastąpiło odpłatne zbycie.

Zgodnie z treścią art. 30e ust. 2 ww. ustawy podstawą obliczenia podatku jest dochód stanowiący różnicę pomiędzy przychodem z odpłatnego zbycia nieruchomości lub praw określonych zgodnie z art. 19, a kosztami ustalonymi zgodnie z art. 22 ust. 6c i 6d powiększoną o sumę odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w art. 22h ust. 1 pkt 1, dokonanych od zbywanych nieruchomości lub praw.

Zgodnie z art. 22 ust. 6c koszty uzyskania przychodu z tytułu odpłatnego zbycia, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a)-c), z zastrzeżeniem ust. 6d, stanowią udokumentowane koszty nabycia lub udokumentowane koszty wytworzenia powiększone o udokumentowane nakłady, które zwiększyły wartość rzeczy lub praw majątkowych, poczynione w czasie ich posiadania.

Wysokość ww. nakładów, stosownie do art. 22 ust. 6e, ustala się na podstawie faktur VAT w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług oraz dokumentów stwierdzających poniesienie opłat administracyjnych.

Art. 19 ust. 1 ww. ustawy stanowi, iż przychodem z odpłatnego zbycia nieruchomości lub praw majątkowych oraz innych rzeczy, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8, jest ich wartość wyrażona w cenie określonej w umowie, pomniejszona o koszty odpłatnego zbycia. Jeżeli jednak cena, bez uzasadnionej przyczyny, znacznie odbiega od wartości rynkowej tych rzeczy lub praw, przychód ten określa organ podatkowy lub organ kontroli skarbowej w wysokości wartości rynkowej. Natomiast ust. 3 tego artykułu określa sposób ustalenia wartości rynkowej, a ust. 4 - tryb postępowania organu podatkowego lub organu kontroli skarbowej w przypadku, gdy wartość wyrażona w cenie określonej w umowie odpłatnego zbycia znacznie odbiega od wartości rynkowej nieruchomości lub praw majątkowych oraz innych rzeczy.

Jednakże zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 126 ww. ustawy wolne od podatku dochodowego są przychody uzyskane z odpłatnego zbycia:

1. budynku mieszkalnego, jego części lub udziału w takim budynku,
2. lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość lub udziału w takim lokalu,
3. spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub udziału w takim prawie,
4. prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lub udziału w takim prawie - jeżeli podatnik był zameldowany w budynku lub lokalu wymienionym w lit. a)-d) na pobyt stały przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy przed datą zbycia, z zastrzeżeniem ust. 21 i 22.:

Jak wynika z powołanych powyżej przepisów ustawy, warunkiem zwolnienia od podatku dochodowego przychodów uzyskanych z odpłatnego zbycia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 126 ustawy, jest zameldowanie podatnika w zbywanym budynku lub lokalu mieszkalnym na pobyt stały przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy przed datą zbycia. Przepis ten nie określa daty, od której należy liczyć okres zameldowania podatnika na pobyt stały w zbywanym lokalu czy też budynku przez wyżej wskazany okres.

W tej sytuacji ze zwolnienia skorzystać może podatnik, który był zameldowany w zbywanym budynku lub lokalu mieszkalnym w okresie nieprzypadającym bezpośrednio przed dniem zbycia. Zatem każdy roczny okres zameldowania uprawnia do zwolnienia.

Warunek zwolnienia spełniony jest także w sytuacji, gdy podatnik zameldowany był w okresach krótszych niż rok, ale w sumie zameldowanie trwało 12 miesięcy. Przepis art. 21 ust. 1 pkt 126 ustawy, nie określa bowiem ani daty początkowej, od której należy liczyć bieg terminu zameldowania, ani też nie wymaga, aby była zachowana ciągłość przed datą zbycia.

Należy zaznaczyć, że zwolnieniem określonym w art. 21 ust. 1 pkt 126 ww. ustawy objęty jest wyłącznie przychód ze sprzedaży lokalu mieszkalnego. Przedmiotowe zwolnienie nie obejmuje przychodów z odpłatnego zbycia gruntów, zarówno tych, które stanowią odrębny przedmiot własności (prawo wieczystego użytkowania gruntu), jak i gruntów trwale związanych z budynkami, stanowiących część składową nieruchomości. Oznacza to, że przychód ze sprzedaży gruntu lub udziału w gruncie związanego z lokalem podlega opodatkowaniu na zasadach wymienionych powyżej.

Stosownie do art. 21 ust. 21 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych – w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2008 r. - zwolnienie to ma zastosowanie do przychodów podatnika, który w terminie 14 dni od dnia dokonania odpłatnego zbycia nieruchomości lub prawa majątkowego, złoży oświadczenie, że spełnia warunki do zwolnienia, w urzędzie skarbowym, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania podatnika.

Jednakże zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy zmieniającej z dnia 6 listopada 2008 r. podatnicy, do których ma zastosowanie ust. 1, oświadczenie, o którym mowa w art. 21 ust. 21 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w brzmieniu obowiązującym na dzień 31 grudnia 2008 r., składają w terminie złożenia zeznania, o którym mowa w art. 45 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, za rok podatkowy, w którym nastąpiło odpłatne zbycie nieruchomości i praw określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a)-c) ww. ustawy. W przypadku, o którym mowa w zdaniu pierwszym, 14-dniowy termin określony w art. 21 ust. 21 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, w brzmieniu obowiązującym na dzień 31 grudnia 2008 r., nie ma zastosowania.

Jak wynika z powołanych przepisów, warunkiem zwolnienia od podatku dochodowego przychodów uzyskanych z odpłatnego zbycia, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 126 ww. ustawy, jest zameldowanie podatnika w zbywanym budynku lub lokalu na pobyt stały przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy przed datą zbycia.

Wnioskodawca w nabytym w 2007 roku mieszkaniu zameldował się w dniu 15.09.2009 r. na pobyt stały. Zamierza sprzedać mieszkanie po upływie 12 miesięcy od momentu zameldowania, czyli po miesiącu października 2010 r.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, iż o ile spełniony zostanie warunek dwunastomiesięcznego zameldowania, uprawniającego do skorzystania ze zwolnienia określonego w art. 21 ust. 1 pkt 126 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, to przychód uzyskany ze sprzedaży przedmiotowego mieszkania zwolniony będzie z podatku dochodowego od osób fizycznych pod warunkiem, iż Wnioskodawca złoży wymagane przepisem oświadczenie w ww. terminie.(...)”

Pełną treść interpretacji można przeczytać na stronie Ministerstwa Finansów.
Źródło: serwis „eGospodarka.pl”, za: Ministerstwo Finansów, 31.01.2010 r.

WSA W WARSZAWIE: OBSŁUGA PRAWNA I PCC NIE SĄ KOSZTEM

Skoro środki otrzymane na powiększenie kapitału zakładowego nie są przychodem podatkowym, to związanych z tą operacją wydatków nie można zaliczyć do kosztów
Tak orzekł Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 8 stycznia 2010 r. (III SA/Wa 1424/09).

Źródło: „Rzeczpospolita”, 01.02.2010 r., Katarzyna Gajewska

WSA W WARSZAWIE: MIEJSCE POSTOJOWE Z PREFERENCYJNĄ STAWKĄ

Sprzedaż wraz z mieszkaniem prawa do wyłącznego korzystania z miejsca postojowego opodatkowana jest 7-proc. stawką VAT

Tak wynika z wyroku wojewódzkiego sądu administracyjnego z 19 stycznia 2010 r. (sygn. III SA/Wa 1305/09).

Sprawa była wynikiem wniosku o interpretację. Wystąpił z nim deweloper, który wraz z mieszkaniami sprzedawał prawo do korzystania z miejsca postojowego w podziemnym garażu. Garaż ten jest wyodrębnionym lokalem. Zdaniem wnioskodawcy cała transakcja (także cena lokalu) podlega opodatkowaniu 7-proc. stawką VAT.

Izba skarbową nie zgodziła się z taką wykładnią. Jej zdaniem taki garaż nie należy do pomieszczeń pomocniczych, służących zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych. Pełni on bowiem funkcję użytkową.

Sprawa trafiła do sądu. Ten przyznał rację podatnikowi i uchylił interpretację. Podkreślił, że w tego typu sprawach można już mówić o ugruntowanej linii orzeczniczej.

Źródło: „Rzeczpospolita”, 29.01.2010 r., Konrad Piłat

Opr. Andrzej Smosarski

Prezentowane powyżej informacje stanowią ogólne omówienie danych zagadnień. W żadnym wypadku nie mają one charakteru oficjalnych opinii prawnych lub podatkowych. W celu uzyskania szczegółowych informacji na interesujące Państwa tematy prosimy o kontakt na adres

Grzegorz.Chrzanowski@onet.pl lub telefonicznie – 0692 515 734

Biuletyn Kancelarii jest przesyłany elektronicznie za zgodą odbiorcy. Jeśli nie życzą sobie Państwo otrzymywania Biuletynu – prosimy o kontakt e-mail Piotr.Wojciechowski@onet.pl